

Szerkesztőség:
 Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.
 Hérmontellen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
 Templom-utca 14. szám, földszint, jobbra.

Hirdetések díjazása szerint:
 Egy sor 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:
 Helyben hához hordva:
 Egész évre 12 frt.
 Fél évre 6 t.
 Negyed évre 3 frt.
 Egy óra 1 frt.

Vidékre postán küldve:
 Egész évre 14 frt — kr.
 Fél évre 7 frt — kr.
 Negyed évre 3 frt 50 kr.
 Egy óra 1 ft 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

Kik vesztegetnek a választásoknál?

Budapest, márczius 22.
 Választó kerületeink el vannak rontva a botnyósságig! És ki rontja el? Ne ezt kérdezzük, hanem azt, hogy: kik rontják el? Erre a kérdésre, hogy: ki rontja el? azonnal kész választával az ellenzék: ki más rontaná el mint a kormány! Hanem erre a kérdésre: kik rontják el, mi is tudunk választolni.

Kell is ahhoz kormány, hogy a választó kerületeket elrontsa. Elrontják azokat a jelölt urak maguk. Hol vannak még a választások, és a pártok kebelében már is megkezdődött a licitáció: ki ad többet? Szélfalony, mint a mérsékelt ellenzék, a mérsékelt ellenzék, mint a kormánypárt: sőt a mint a jelek mutatják, annyi utazó jelölt lesz ez idén, a hány kereskedelmi ügynök, és beteljesedik I. Napoleon e mondása: Egy arannyal rakott szamar előtt, a legnagyobb erősség kapuja is megnyílik.

A kinek pénze van, az a vivát. Csak kísértésd meg akármelyik pártnál, hát bevesznek jelöltnek nagyon szívesen, csak pénzded legyen, s bizony sehoh nem intézik hozzád e kérdést, hogy mit tudsz, a tudományok melyik ágában vagy szakember, vagy mi féle helyet akarsz betölteni? hanem azt igen, hogy: a kortes kasszába mit fizetsz? Ha annyit fizetsz, a mennyiből megválasztatásod körülbelül kikerül, ez már jó ajánló levél, de ha azon felül fizetsz, t. i. hogy más kerületnek is jusson belőle, ez a legbiztosabb protekció.

En ismerek meggyét, melyben a párt főemberéhez már öt ajánlat érkezett. Az első 16,000 forintot ajánl fel a párt-kasszára, a többi huszat-huszat. Kilenc kerület van a megyében s így majd 13 ezer forint esik egyre-egyre, pedig bizonyos, hogy a többi jelölt is hoz még valamit.

Na, de vannak ennél jobb meggyék is, de még rosszabbak is, a hol egy

egy kerületnek tíz-tizenkét ezer forint meg se kottyan. És kérdezzétek most már, hogy kik rontják el a választó kerületeket? Csak a pártvezérekhez kell fordulni, megmondják azok. És vajon kell ehez kormány? Kell ahhoz kormány, hogy képviselőkódhatnemeségi mánia uralkodik az országban, s hogy a jelöltek tenyerükön hordják a pénzt?

És van-e olyan törvény a mely ezt fekezni képes lenne? Nem úgy járnánk vele, mint a párbaj törvényekkel, hogy meghoztuk, de nem alkalmazzuk. Hiszen mai napság nem is férfi, aki nem párbajoz, s el kellene itélni valamennyit. Hova lennének akkor a nők? Vagy hova lenne a parlament, ha a választásokat egytől egyig megsemmisítene a Curia? Hiszen az a képviselő-jelölt, akinek pénze nincs, ma is megállja, hogy ne vesztegessen, míg ellenben akinek van, nem állja meg, amint észleli, hogy máskülönbön megbukhat. Hát egyszerűen azt a divatot hozták be, hogy akinek pénze nincs, az fel se lépjen.

Nagyon szomorú, de így van! Sőt annyira szomorú, hogy a pénz nélküli tehetségeket mindinkább kiszorítja a parlamentből, s egy csapat nem oda valónak az árán kerülhet be egy-egy, aki odavaló. Ezekkel aztán minden párt úgy tesz, hogy a pénzesek feleslegével viszi keresztül megválasztását.

Ámde mi köze ehhez a kormány-nak? Ugyan melyik jelölt folyamodik hozzá vesztegetési engedélyért, avagy pénzért? Kinek adott a kormány csak egy ftyinget is? Nem minden pártnak megvan-e a maga központja, hova maguk a jelölt urak rakják le a sápot: biztos megválasztás fejében, ami különben az országába jutásnak leg-egyszerűbb módja. A taksát lefizesi, és a központ megválasztja.

Európai divat és bevett szokás, a mit kezdetben nem ismerve, kiki a maga szakállára dolgozott, amint hogy dolgoznak még ma is, de a praktikus ember már nem teszi.

El kellett pedig ezt mondanom

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Márczius 23.)

Szászsorszépek a színpadon.

(A vöröskereszt-egylet második előadása.)
 — Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
 — márczius 23.

Az ember azt hinné, hogy a mai második estéről már kifogy szóból, dicseréből és kénytelen beérni azzal a kijelentéssel, hogy tessék elolvasni a tegnapi tudósítást. A ma esti előadás után azonban erről le kell mondanunk, mert a hogy egy mezőnek minden nyár éppen olyan szép virágot hoz, mint a másik, úgy a mai estnek is éppen olyan közvetlen hatása s ragyogó fénye volt, mint az elsőnek.

A szépség ismétlésében sem veszít hájából.

A mint ott ültem a zúgó, s folyton tapasztaló közönség közt, — mely minden tetszés nyilatkozatában mintegy búszkeségét látszott kifejezni a felett, hogy mind e káprázatos fény nálunk Aradon adja elő magát, — önkénytelenül jutott eszembe, hogy tulajdonképen kiknek közönséjé a kezdeményezés-gondolatát. És a másik pillanatban már sajnáltam befolyásom végsőségét és az illem szokását, mely nem engedte, hogy a közönség téneményes tüneményei közben a lámpák elé tapoljunk a vöröskereszt mikredvelőinek két főrendezőjét F á b i á n László és H á s z Sándor ur-hölgyeket, kik az igazi jótékony-ság legjellemzőbb szerénységével a leghódolóbb elismerést keltették maguk iránt, minden érdemét odaadva az ügynek, minden ünnepeket ráragyogtatva a szereplőkre. Eppen úgy, mint láthatatlan jobb kezük I n s t i t ó r i s Kálmán ur, kinek pár heti lázas fáradságánál, csak az eddig lezajlott két est sikere volt nagyobb.

Noblesse oblige.

A színpad ma is idegen volt a színészeknek. De azért talán soha sem közeliedtek

(azok, a kiket a bizalom egy kis segédkezésre szolgált fel,) az öltözökhöz annyi palástolhatatlan kiváncsisággal, mint ma este. Prima-donna, és színész, a közönség kedvencei, lekötelező előékenységgel vállalkoztak — az öltözötök szerepére. Nagyobb részük pedig beállott közönségnek. Egyedül K r e c s á n y i igazgató maradt a hatalom polczán, akkora tapintattal és mégis olyan katonás szigorúsággal rendezve, hogy az ember szinte félve tekintett az ügyelő könyvére, hogy minő „felirások”-tól fog megtelni egy néhány oldal . . .

Tegnap is, ma is olyan tüntetőleg tapasztalta ki a közönség K r e c s á n y i urat a lámpák elé, mintha mondta volna, hogy ki gondolt még arra, hogy ezt a mi kedvenc-directorunkat eleresszük a temesvári, vagy a pozsonyi publicumnak?

Nem is gondolt erre seuki. De ugyan ki is karná annyira szép szem haragját magára vonni. Mert Krecsányinak tegnap és ma este legtöbbit a nők tapsoltak.

A hatalom pedig náluk van.

Törödelmes vallomást teszek itt arról, hogy két napi színházi előadásról, nem tudok egy malitvós betűt papírra vetni. De tessék kérem utánna gondolni a ma esti tableuxnak. Vegye mindenki maga mellé a legkomolyabb természetű ismerőst a ki még hozzá ért a festészet fogyatekosságának a felismeréséhez is és kérdezze meg tőle, hogy Makart, vagy Munkácsy nem bőlintának tetszőleg az előképek láttára, — ha tudniillik az „Öt érzék” genialis mestere nem aludna korai álmát és eseeje nem maradt volna árván.

Hiszen ez természetes is. Mert szeretnék annak a maestronak a lelkébe látni, a ki egy olyan „festő terem”-be ne kívánkozna, a hol a bevezető képek rámból olyan Julia tekint alá, mint Lusztig Janka k. a. olyan tavasz-kép mosolyog le reá, mint Hauptvogel Luja k. a., olyan ezigány leány szemé bódítja el, mint a Kóvér Mártha kisasszonyi. olyan bájos kis menyecske mosolyog szemébe, mint Virágh Lajosné, olyan arcon

azért, mert még mindig vannak, kik a kormányt vádolják vesztegetéssel, holott a kormány-nak annyi a köze hozzá mint nekem, vagy akárcinek másnak, aki nem faktor a választási mozgal-maknál. Méltóztassanak ezt megtudakolni ahhoz értő emberektől, és rá fog-nak jönni, hogy igazam van.

G. B.

Vámszerződés Romániával. Mint a Bud. Corr.-nak Bukarestből jelentik, a küszöbön álló szerződési tárgyalásokhoz sem S t u r d z a miniszter, sem pedig a legutóbb Bécsben járt szakeladók, hanem Aureliánus és G h i c a urak fognak Bécsbe utazni. Ugylát-szik ennél fogva, hogy a román kormány-nak sikerült ezeket az urakat, a kik tudvalevőleg eddigleg határozott ellenessé voltak minden szerződéses viszony-nak, Románia és Ausztria-Magyarország közt, a kereskedelmi politikájának megnyerni. Ugyane tárgyban a következ-őket távirják Bécsből: A „P. C.” budapesti tudósítója szerint Aureliánus k. a. román kormány részéről a kereskedelmi szer-ződés megújításának tárgyalásaira kiküldése, hacsak Au. elianus az ő határozottan védmóros álláspontját fel nem adja, némi aggodalmat kell az iránt, hogy az imént megújított tár-gyalások sikere kezébe forog. Az első és legfontosabb tárgyat az állategészségügyi egyezmény fogja képezni, melyet nem any-nyira a román, mint inkább az orosz állat-egészségügyi viszonyok fognak megnehezíteni, hogy megfelelő módosítások létesíthessenek arra, hogy a román állatok bevitelle megen-gedtessek és a magyar és osztrák állattenyész-tők érdekei meg ne sértsessenek.

Az ideli fegyvergyakorlatokra a honvédelmi miniszter rendelete alapján be fognak hivatali: az 1882., 1880. és 1878. sorozati évfolyambeli tartalékos tisztek és tartalékos legénység; a többi sorozati évfolyambeli egyenes önkényességű ölléptetett oly tartalékos tisztek, kiknek tartalékbeli szolgálati kötelezet-tége a teljesítés szolgálatának befejezéséig történet elhalasztása következtében a szabályszerű hét évnél rövidebb időre terjedt, végül azok a tisztek s legén-ységnek az a része, ki a múlt évi fegyvergyakorlatot elmulasztották. A múlt évben beszűntetett fegyvergya-korlatot az illető tartalékosok ez évben utánpótlani nem kötelesek. A tartalékos tisztek fegyvergyakorlata a tör-vényszerű 4 héttel, a legénység pedig általában 13 nap-ig s a lovasagnál 25 napig fog tartani. Az oszi nap-ig fegyvergyakorlatokra való bevonulás módjaitól később lesznek meghatározva. A honvédség köréből behivatnak a múlt év végén a közös hadsereg tartalékból a honvédségekbe szabadságot ál-lományba áthelyezett tisztek: azok, a kik a múlt évi fegyvergyakorlatok alól oly feltétel alatt lettek felmentve, hogy ebbeli kötelezettségüknek az idén tar-toznak eleget tenni; azok, akik már nem vehetőek, de kötelezettségüknek, hogy minden három évben egy-szer tartoznak a fegyvergyakorlatokban részt venni, nem tettek eleget; a többi szabadságot állományban tisztek

látja a szerelem igézetét mint a Lamberger Lajosné finom profilje; a hol a „virág jóslat” igen igézően van megtestesítve mint a Tagányi Hajnalka k. a. mosolyában, s olyan „pajkos szemek” szédítik el állránya előtt, mint a Hász Ilonka kisasszonyéi, vagy egy olyan hercegi „szoborbaricson” játszik vele csábos játékokat mint Borács Boriska k. a. És aztán ha Georgiára egy olyan szépség emlé-keztetné mint Agoston örnagy, vagy olyan aranyos mosolyu arczsal állana szemben mint a minővel Mittelmann Bogdóné hódít az „arany-főkötő” alatt, hogy végül merjen szembe nézni a mellette álló ifj. Kristóry Jánosné Stuart Máriajának carbunculus szem-ével. És ha mindez ismeretlen varázsszal érintené, s magát menteni igyekezve, a mű-terem két sarkába vetné tekintetét, vajjon mit érezne akkor, ha a Lukácsy Lenke és Lukácsy Sarolta kisasszonyok bódító s elragadó márványalakjait megpillantná?

Bizony szeretnék annak a maestronak a lelkébe látni.

Meg aztán arra is kíváncsi volnék, hogy a roccó-világ bármilyen engesztelhetetlen antagonistája, hogy tenné le a fegyvert, ha a mi aradi színpadunk „Pezsgőző társaság”-át meglátná, a hol a nőket azokban az igéző costume-ökben — olyan szépségek képviselik, mint Jakabffy Lajosné, Görbitz alezredesé, Andrányi Gusztávné, Halaványa századosné, grófnő, Onca Miklósné, Sonnenfeld Károlyné, Gruber Mariska és Inkey Vilmos kisasszonyok.

Hiszem, hogy ennek láttára, rajongó barátja lenne a roccó világnak.

Egy kissé meg arra is kíváncsi volnék, hogy melyik színházi rendező állan meg, hogy — „A házi kereszt” két nő szereplőjét Antalfy Janka és Vésárhelyi Lenke kisasszo-nyokat látva, — ne tapsoljon egy, mint egy zsolyében tül habitue.

Egy impressarióra pedig azért volnék kíváncsi, hogy Kosztolányi Imréné urhölgyet

közül azok, akik a fegyvergyakorlatokban legritkábban vettek részt; s a honvédség legénységéből azok, a kik az 1885., 1884., 1882. és 1880. években avatattak fel, továbbá az a szabadságot állományban legénység, mely a fegyvergyakorlatok utánpótlására kötelezve van. A honvédségek és legénység gyakorlata 35 napig fog tartani. A tűz- és vonatessapok tartásakól a hon-védszár-aszrek szabadságot állományba áthelyezett tisztek a fegyvergyakorlat rovására nyár elején 35 napig tartó külön lovassági tanfolyamra fogják behívni

Csanádmegye rendkívüli közgyűlése.

Az „Aradi Közlöny” tudósítójától.
 Mako, márcz. 22.

Lonovics József főispán elfogalván az elnöki székét a bizottság nagy számmal egybegyűlt tagjait üdvözli, mint kiket a köz-ügy iránti érdeklődés hozott össze.

Baross Gábor közmunka és közleke-désügyi miniszternek kinevezését tudató le-irat felolvasása után, ifj. Kristóffy Jó-zsef bizottsági tag szépen átgondolt beszéd kíséretében indítványozta: miszerint a megye közönsége a kinevezett miniszter iránt átér-zett ragaszkodása és hódolatának kifejezésével, feliratilag üdvözölje.

Justh Gyula bizottsági tag annak ki-jelentésével, miszerint nincs kifogása a felirat ellen, ha az csak udvariassági tény és nem politikai enuntiatió, hozzájárul az indítvány-hoz: ennek folytán egyhangu határozattal kimondatott, a miniszternek felirat által való üdvözlése.

A közmunka és közlekedési miniszterium leirt az iránt, hogy a megyei utak az államépítészeti hivatal főnöke által évenként kétszer beutazás által megviz-sgáltassék; ez ellenében a megye kimondotta, hogy ezen utaknak a kir. államépítészeti hi-vatal által való beutazása felesleges és hiába való kiadásokat okozna, miután a megyének az időszerint műutai nincsenek; másoldáról pedig a megyei szabályzat rendelkezése szer-int a járási főszolgabírák a megyei utakat negyedévenként megvizsgálni kötelesek és azok felett közvetlen felügyeletet gyakorolnak.

Az államépítészeti hi va-talnak azon kérése, hogy oda a megye egy díjokat alkalmazzon, elvetetett.

Az 1887. évi megyei közmunka költségvetési előirányzat szerint befolyik köz-munka váltásában Makó városában 14,041 frt 80 kr.; a központi járásban 10,958 frt 40 kr.; a nagylaki járásban 11,643 frt 30 kr.;

hallva, kézesókok közt nem rebegné vajjon: Asszonyom! mivel emeljem fel a fellépti di-jait?

A népszínház főrendezőjét, a derék Lu-kácsy bátyamát pedig „A rózsza király-né megkoszoruztatása”-nak látása után, az iránt szeretném meginterwiew-olni, hogy egy ilyen népszínház-menet láttára, mit csinálna a népszínház közönsége? Ki-fogná talán az Andrányi Jenny és a Freibeisz Miklósné kocsijából a lovakat és úgy vinné lakásukra, vagy talán az egész női személye-zetet a tenyerén hordozná a keresepi-nton végig?

Ki tudná ezt mondani?

És az urak? Megengedjenek, de mi a férfiak közül a néző közönség, abban a véle-ményben vagyunk, hogy kellemesebb egyálta-lán nem lehet a mi elismerésünk önkkel szemben, annál, hogy önk a színpadon köz-vetlen szomszédai voltak a szépeknek.

És ennél többet még a szeretetre méltó T a k á c s y Sándor drnak sem mondhatunk, dacára annak, hogy ő volt e két est sikeré-nek egyik leghatalmasabb előmozdítója, a színpadon kívül is.

A mint e sorokat a mai előadás után a nyomda nehéz levegőjében írom, úgy jön nekem, hogy valakiről megfeledeztem. Ki is lehet az? Ah, meg van. A Krecsányi ur jobb keze, Végh István, a színház fáradhatlan fiatal főstője, ki a tableaux-k staffage-át, a függönyöket és a képek rámaival a belső-odaliszleteket annyi virtuozitással, mondhat-nám művészettel festette. Vederemo!

És most, Arad szépei, kik nemes szívük sugallatára e két estén annyi élvezetet sze-rezték nekünk, fogadják a közönség nevében és a jótékony-ságért mély hálánkat és hódol-atunkat.

Au revoir! a holnapi — fájdalom — utolsó viszontlátására az aradi százsorszépek-nek a színpadon. Spadassin.

a battonyai járásban 13,634 frt 10 kr.; a m.-korvácskási járásban 9168 frt 90 kr.; összesen 59,446 frt 50 kr, melyhez hozzá-adva a gyümölcsözőleg elhelyezett tőke pénz-ek, kamatai és múlt évi hátralékból reményített bevétel, tesz az egész bevétel 66,867 frt 68 kr.; ezzel szemben tesz a meg-állapított kiadás 65,367 frt 79 krt.

A megyei széképilet nagy termének helyállítására von-atkozolag némi vita után elhatározatott, hogy a költségek teremtésével mellőzésevel 4500 frt állapítatik meg ezen munkálatra, továbbá a székepilet külső javítása és az ab-lakoknak ujjaktal való felcserélésére 2650 frt 33 kr.; végre a nagylaki főszolgabírói laknál szükséges javítások és átalakításokra 2603 frt 16 kr.

Az igazoló választmány jelen-tése a megyei bizottsági tagsági pótválasztásokról némi felszólalás után, melynél az ellenzék vitát akart provocálni, egyszerűen-tudomásul vétetett.

Makó rendezett tanácsu vá-ro-sában a képviselői tagok fele részben most újabbban választandók lesznek, az új községi törvény rendelkezése szerint a vála-ztás vezetésére elnökül S z é l Ákos bizottsági tag egyhangulag választott meg. — A k ó r h á z i b i z o t t s á g b a n egy tagsági állás lemondás foityán megürülvén, oda H e g e d ű s Zsigmond választott.

Makó város tanácsa 11,000 frt váltóadó-ságot csinált a halasztatlan sürgős kiadások fedezésére és ezután magas kamatot fizetett, ennek folytán a képviselő elhatározta, hogy a 45,000 frtnyi 5%-os kamatozó takarékpénz-tári betétjéből a 10%-os váltókötelezet kiűzti ez ellen azonban felebbzés adatott be, mely az ellen azonban felebbzés adatott be, mely a mai megye gyűlésen nagyon élénk vi-tát keltett Justh Gyula, Dózsa Sámuel dr. Fűzesséry Kálmán, Kris-tóffy József, Szentes Vidor, Ma-jor Miklós Beckér János és Boro s Á-muel vettek részta vitában és constálálka vá-rósnál a multban fenállott törhetlen rendtelensé-ge; az élénk vitának az lett vége, hogy az állandó választmányon azon javaslata mely-szerint a nagy kamatu váltó adósság a ta-karékpénztári betétből kifizetessék elfogadta-tott D ó z s a Sámuel dr. azon indítványával, hogy Makó város képviselő testülete utaltatik,

A filiszter leánya.

(24. Folyt.) (Regény két kötetben.)

Írta: Hjalmar Hjorth Boysson.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: M. G. —

ELSŐ KÖTET.

XIII.

Szerelem és kötelesség.

A szalonkocsiban meggett hosszú ut min-den oly esemény nélkül folyt le, mely eső-dület okozott, vagy alkalmat adott volna a barátságos viszonyban levő hirlapoknak táv-írat küldésére. Bár, kedves olvasó, elég csó-dálatos dolog, egy szép és szeretettel cse-lő fiatal asszony mellett ülni, a ki időnkint föl-tekint, hajad és szakállal állásban minden-féle ócsárolni valót talál és saját szép ke-zével kísérleteket tesz hajadat rendbe hozni, míg te birka pofát vágzs és szabadulni igyek-szöl tőle és hóbortjaitól.

Ez a helyzet megengedjük, hogy előttd ép oly jelentéktelennek fog feltűnni, mint a minő kellemetlen, de azért közlése a „távirati tudósítások” közt elég csodálatos lenne és mentesre szorúna a nemzet, mely nem jönne felette rendkívüli igazgatóságba, az sem jelentéktelen és kellemetlen dolog, először tudatával birni a tulajdonjog bizonyos nemé-nek egy gyönyört teremtésével szemben, a ki előttd egy hónap előttég nem földi lény-nek, elérhetetlennek látszott és két fiatal lény, a kik kölcsönösen ártatlan gyönyört találnak egymásban, nem sajnálata méltó, még ha velük utazók számalmas mosolyval tekinté-nek is rájuk, a mi rendezert meg szokott történni.

Alma és Harold azonban nem feledkez-tek meg egészen a velük utazókról és a néz-utón levő fiatal házaspárt csak az által ár-ulták el, hogy rendkívüli előékenyek voltak egymás iránt, figyelve lesték egymás meg-jegezéseit, lopva egymásra pillantgattak és titkon gyakran szorongatták egymás kezét.

Az időjárás, mint rendszeren áprilisban, zord és nedves volt, a menyhólt szürkének látszott és a heves záporokat ködös napfény követte. A fák nedvkorigéssé megkezdődött, a rügyek fejlődtek és helyenkint, a hol a nap nagyobb hatást fejthetett ki, a vidék zöldelt. Daccára annak a távol nyugatnak óriási me-zőkből és szakgatott dombokból álló tájképe szomorú, sivár benyomást tett és a mint az utasok elhagyták a vasutat, hogy magukat és éltiket a gondviselésre és egy kocsi ügyes-

hogy a városi tanács által részletesen mutattassa ki a függő adósság keletkezését, és annak hova lett fordítását és ezt a legközelebbi meggyűlésen leendő tárgyalás végett mutassa be.

Még némely érdektelen ügyek és községi költségvetések elintézése után, a rendkívüli közgyűlés délután 2 órakor befejeztetett.

KÜLFÖLD.

A oszár elleni merénylet. Pétervárról közölték utóvirág: Annak következtében, hogy legutóbb itt 57 egyetemi tanuló elfogtak, több hallgató Norvok tábornokot, a pétervári tankerület felügyelőjét és Auszejewski tanácsost, a pétervári egyetem rektorát revolverrel és késsel fenyegették az egyetem épületében. A megtámadottak elfutottak az ekkeseredett hallgatók elől, segítségért kiabáltak. Több tanár és iskolaszolgá védelmezte mag az üldözötteket. Nemsokára megjelent az egyetem egy csapat csendőr és rendőr, a kik aztán többséget elfogtak. Az elfogások alatt a hallgatók egy rendőrtisztet késsel megszurkáltak. Az egyetemet valószínűleg becsukják.

Penza kormányzóságban felfedezték az orosz terrorista párt fészekét; ugyanitt a pártnak 23 tagját elfogták. Az elfogottak között van néhány hivatalnok és katonatiszt. A perzai kerület főnöke Georgewski föbe akarta magát löni s magán halálos sejtett ejtett.

Vilmos császár jubileuma és a francziák. Az oszár párisi nagyobb lapok vezércikkét szentelnek Vilmos császár születésnapjának, de csak a „Republique Française” cikke van meleg hangon tartva. Spuller dicséri benne Vilmos császár uralkodói énekeit, de hozzátéti, hogy Németország uszik nagyságának mámorában, de elfog érkezi a kijózanodás órája. A többi hatalomnak az apoteozisával szemben, valjón Európá, melyet e gy embernek akaratá hadseregére támaszkodva a legborzasztóbb konfliktusokba, gázszba és könyvekbe boríthat, sokat nyert-e porosz mindenhatóság által, melynek megtestesítése Vilmos császár s mely feltartóztatás nélkül oly sok katastrofát idézhet elő. Szép a dicsőség — ugymond a Rep. Fr. — de nagy a szabadság és még nagyobb az igazságosság. — Vilmos császár születésnapjának ünnepe alkalmával nagy estély volt a párisi német nagykövetség. Több mint 1500 személyiség volt meghíva: az egész diplomáciai kar, a hivatalos világ, a társadalom előkelőségei s az ottani német colonia. Az érkezők a nagykövét fogadták a díszteremben, melyben a piros bársonnyal és aranyrojtokkal díszített császári arczpék ékeskedett. A kép felett állt a korona. Münster gróf a vörös sasrend nagyzersztjét viselte. A hölgyeket Schöné fogadta, mint-hogy Münster grófné beteg volt. Megjelent az egész diplomáciai kar lord Lyons es a nunciusz kivételével. Lyons betegségé miatt nem jelent meg s a nunciusz gyászba milt. Az utóbbi azonban Averardi és Everton által képviseltette magát. Jelen voltak továbbá: Goblet miniszterelnök, Flourens külügyminiszter nejevel, Dubois és Lecomte, a külügyi cabinet igazgatói, továbbá Freycinet, ki hosszabbban társalgott Münsterrel, Lesseps, kit rendkívüli tisztelettel üdvözölték, Léon Say, Clémenceau, Andreux képviselő, Leroyer, a senátus elnöke, Elouet, a kamara elnöke, nejevel, de Laporte és de Leglise képviselők. Jelen volt a köztársaság elnökének egész katonai irodája, Larochefoucauld és Mouchy hercegek, Rothschild báró,

Csak egy tábornok jelent meg katonai egyenruhában, a többiek polgári ruhában jöttek. Az osztrák-magyar colonia több tagja is résztvett az estélyen: ott volt Baah ezredes nejevel, Sterneck báró, Munkácsy Mihályné, Schindler báró stb. Boulanger tábornok 11 óra 20 perczkor jött meg polgári ruhában. Megérkezése közgyűlelem tárgyat képezte. Boulanger végül Leyden követéségi tanácsos és Homnigen katonai attaché oldalán az ottani német fődélalegylet által elénekelt. „Tavaszi dalt” hallgatta végig. Még más zenedarabok is kerültek előadásra és nagy tetszést arattak.

LEGUJABB POSTA.

Katonai tevékenység Bulgáriában. Bulgáriában jelenleg élénk katonai tevékenység uralkodik. Eltekintve azon óvórendszer szabályoktól, melyeket a határon tesznek, esetleg a külső invasióval szemben, nagymértű helyőrségváltozások is folynak, hogy esetleg gyanus csapatrészeket hű csapatokkal kellőleg ellensúlyozhassanak. Rusesukba legközelebb érkezik lovasság Sumlából, gyalogság Tirnovóból s a vartüzérséget is megerősítik. Várnában szintén megerősítettek a tüzérséget s a bástyákat jó karba helyezik. A regenssé hí szerint Tirnovót megerősített táborra alakította át és nagyobbszámú csapatok számára alkalmas összpontosítási helylyé tettei.

Havas-ügnökség szerint Salonichből érkező hírek szerint a határvidéki görögök Macedoniában állítólag lázadást szitnak. Az ország különböző vidékeiről érkezett hírek szerint az országban mindendöntő nyugalom uralkodik.

NAPTÁR.

Márczius 24. Csütörtök. Róm. cath. naptár: Gábor főangyal. Prot. naptár: Gábor főangyal. Görög-orosz naptár: (márczius 12.) Teophanes. Nap kel 5 óra 58 perczkor. Nap nyugszik 6 óra 16 perczkor.

Márczius 24. A városi kerület utolsó előadása az aradi színházban.

Márczius 27. Az aradi polgári jóteköny négyelet évi közgyűlése d. u. 3 órakor a városi háza tanácsstermben.

Márczius 27. A lyceumi „Petőfi önképzőkör” em. lékünnepe d. e. 10 órakor a lyceum dísztermében.

Az „ARADI KÖZLÖNY”

(megjelen mindennap).

előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 fr	—	kr
Fél évre	6	—	—
Negyed évre	3	—	—
Egy hóra	1	—	—

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 fr	—	kr
Fél évre	7	—	—
Negyed évre	3	50	—
Egy hóra	1	20	—

Az előfizetési pénzeket kérjük, legelőszörben posta-utalvánnyal, mielőbb bekielteni, hogy a lap pontos expedícióját fennakadás nélkül teljesíthessük.

Mutatványosságokat kívánatra egy héti ingyen és bérmentve küldünk.

Arad, 1887. márczius hóban.

Az „Aradi Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Novara-ünnepély. Az aradi várban tegnap ünnepezték meg a novarai ütközet évforduló napját, melyet győzelemre az akkor Benedek Lajos parancsnoksága alatt állott 23-ik, jelenleg Kussevich ezred juttatott. Az ünnepély kezdetül a várbeli templomban fényes hála-istentisztelet tartott, melyre megjelent a közös és honvédszolgák csaknem teljes számban. A 33-ik ezred nagy felvonulást rendezett a régi zászlóval, mely az akkori ütközetben is kísérté. A katonaság hoz Eglof főúrnyag német, és Czigaly főhadnagy román nyelven beszédet intézett, megmagyarázva az ünnepély jelentőségét. A régi érdemes altisztek ezuttal is jutalmadjakban résztvettek. Az ünnepély után a néhai Gyula y Ferencz gróf alapítványából nagy bankett rendeztetett, melyen a teljes tisztikar részt vett.

— Magyar folvoására német jegy cím alatt megjelent az „Arad és Vidéke” f. hó 22-én kiadott számában egy furcsa közlemény, mely a téves felfogás helyreigazítására véget minket arra a kijelentésére indit, hogy a szóba hozott felolvasásra 400 (négy száz) magyar szövegű és 100 (száz) német szövegű meghívót küldöttünk szét: a belépti díjról szóló nyugtázó szelvényről illető intézkedés azonban egészen a magyarul nem tudó gondnoksági pénztárnok ur privát tetszésétől függött; ez iránt megbízást nem nyert; a nyugtázó szelvény saját költségén nyomatták; de ellenőrzést kívánt s ennek azon módját, melyet a munka könnyebbítésére választott, leggyorsabbnak tartotta; a rendezőség a csak mellékesen nevezett „belépti jegy” ügyével, mely minden jelentőség nélkül való, nem nem törődött s ezuttal sem törődik; de megragadja az alkalmat, hogy a gondnoksági pénztárnok urnak, ki — habár a magyar nyelvet nem bírja is, mindamellett ideje java részét minden alkalommal ingyen és lelkesen a magyar tanulóiskolák érdekében szenteli, — lelkiismeretes és buzgó eljárásáért teljes elismerését nyilvánítsa. Lippán nem lehet mindenki „Hétbalmi” és elégedjünk meg ha azon polgárok, kik fiatal korukban alkalmi hiányában magyarul meg nem tanultak, magyarul éreznek, magyarul cselekednek és magyar szellemben s magyar nyelvben nevelik vagy neveltetik gyermekeiket. A magyarosítás ügyének nem használunk, ha minden jelentéktelen külsőség módjába belentökünk s elkedvetlenítő szemrehányással illetjük a hazafias ügyben önzetlenül fáradozó becsületes polgárokat. Ne áldozzuk fel a magyarosítás nagy fontosságú érdekét semmitmondó csekélységeknek. Egy tapintatlan hazafi többet árthat a hazának, mint a mennyit tíz tapintatos hazafi használhat. Jegyezze ezt meg magának az „Arad és Vidéke” lippai levelezője akkor is, mikor a lippai közönség magyarul nem tudó része iránt való tekintetből a baza nagy embereit nem csak magyarul, hanem német nyelven is megismertetjük. Ezzel talán nem fogjuk borsztantani és emilített érdemes levelezőt, ki a német nyelvet is kitünően beszéli, mi főképp akkor tünik ki, midőn a szép lányoknak — ha alkalmá nyilik — németül udvarol. — A rendezőség

— Szászorszöpek a szinpadon. E cím alatt lapunk mai tárczában a tegnapi második városi-kerületi egyet előadásáról egy kis croquit közlünk. Itt még megemlítjük, hogy az első előadásról írott referádonkban tévesen volt Instiúria Kálmán ur

egy feltüntetve mint a „róza királyné” menetben az örömapa, mert ezt Bonts Gyula dr. ur raprasenálta tegnapelőtt is és tegnap is. Tárcaezekünknek egy hiányát egészítjük ki még annak megemlítésével, hogy Kosztolányi Imréné urhölgy tegnapi műsorát a közönség zajos tapsaira két magyar népdallal tödotta meg. A ház — természetesen — tegnap is szüntiltig telve volt.

— Az ágai jegyzőség elnyerésére eddig, mint lapunk értesítik, három pályázó jelentkezett és pedig K o t z ó Károly gyoroki, Marzso Zoltán déznai körjegyző, végül O l a s z i Lajos, az ágai helyettes jegyző. A választás iránt nagy az érdeklődés.

— Születés és halalozás. Az elmúlt hét népesedési viszonyait a következő adatok mutatják. Született 30 egyén 18 fiú, és 17 nő. Évi arány 40. 2. Meghalt 28 egyén és pedig 19 fiú és 9 nő. Évi arány 37. 5.

— Megemlékezés. P h o d h r a c z k y Rezső a nagyváradi tanítóképződe érdemű igazgatóját 39-ik évi papi működése évfordulóján tanítványai egy sajtóközlettel alírt díszokmányt akarták megadni. A közletet és becsületesen megöszült igazgatóján Aradon is van két derék tanítványa: S i m a y István iskola-felügyelő és G y ö r g y ö s s y Rudolf tanító. A „Jósi és Erzsike” szerkesztője. A derék igazgatónak ki anyai kitünő tanfőfűt nevelt már hazánkban, az évforduló alkalmából számosan fejezik ki szerencsekívánataikat.

— Az aradi korcsolya egylet folyó hó 20-án tartott választmányi gyűlésén a kiküldött bárendező bizottság eljárásának eredményét bemutattván, az egylet választmányának elmulasztatlan kötelességének ösmeri azon nemes kedű egyéneknek, kik ez alkalommal az egylet céljaira adakoztak hála köszönetét kifejezve. Felülfizettek: Dr. Falk Miksa 5 frt, Póh Károly 25 frt, Hegedüs László 7 frt, Kincz János 10 frt, Jakabffy Béla 5 frt, Vágh Aurel 5 frt, N. N. 2 frt. tal.

— Színházi bérlok figyelmébe. A színházi bérlokot felkéri a városi kerületi előadásainak rendezőség, hogy jegyeiket ma déli 11 óráig annál is inkább kiváltani sziveskedjenek, minthogy ellenkező esetben az előbb jelentkezőknek fognak eladatni.

— Névváltoztatás. R i t t Mátyas battonyai illetőségű m.-pécskai lakos, saját valamint Erzsébet, Anna és Sándor nevű kis-korú gyermekeit vezetéknévet belügyminiszeri engedéllyel „Rakóczi”-ra változtatta.

— Örült nő. Megirtuk annak idején, hogy Lukács Jánosné szül. Putics Mária ötvenesi napzámosné, Bakos János ottani lakosnak egyik újját leharapta, s hogy ez ügyben a börtönügyi eljárás is megindított. A vizsgálat kiderítte, hogy az illető nő tébolyult, minek folytán most az országos tébolydaba fel is küldetett.

— III. Kimutatás a Ravnán létesítendő magyar népiszola költségeinek fedezésére befolyt összegéről: Országos magyar iskolaegylet Budapest, 50 frt; Első aradi takarékpénztár 40 frt; Bohus István 15 frt; Muszkalay János Uj-Panát 10 frt; Sarlott Domonkos, Vizer Peter, Fötiszt, Amberger Gyula Radna, Aradi ipar és népbank; 5—5 frt; Frank János Glogovác 3 frt, N. N. 3 frt; Kristyóy Zsigmond 2 frt; idősb Kristóy János, Nagy Géza, Tokodi Victor, Csepreghy Mihály, Komáromi Sándor, Meisztrovics János, Simon Akos, Ring Béla, Solmási Adolf, özv. Berze Jánosné, Szegedi Ötvös Géza, Simonyi Jenő, Dániel Endre, Verzár Marci, Schlesinger W., Embey Iván 1—1 frt; Ternakya Caesar Uj-Arad 60 kr.; Novotni Lajos, Aknay Andor, Lebanovics István, Urbányi (vitéz), Tücherer, Tokodi Lajos, Natant Bercei, Steiner N. Pfefferkonn Antal 50—50 kr.,

latlan tanácsokat adott Haroldnak, hogy jövőben az ilyen „rohamokkal” szemben mit cselekedjék.

Ha jzlése nem lett volna oly végtelen művelt, lénye oly finom, vagy testi szépsége egy hajszállal kevésbé tökéletes, Harry talán elveszté tőrelmét és szeszélyt elviselhetetleneknek találja. De mikor hazatért sugárzó és frissen a boltokban tett látogatásából, melyek gyakran az egész délutánt igénybe vették és minlign a számlának egész özőnét vonták maguk után, a fiatal férj némelykor bosszudott ugyan, sőt talán fődő megjegyzéseket is tett, de azért mindig engedte magát meggyőződni a napnál fényesebb bizonyítékok által, melyek szerint ez vagy ama tárgy nélkül lehetetlen a megközelítőleg tisztességes háztartásnak még a látszatit is fenntartani, és a dolog mindig azzal végződött, hogy a férj szégyelente magát, hogy egy pillanattal is kitévedt felesége helyesebb felfogásában.

Oly pillanatokban, midőn nem állott szépségének közvetlen varázsa alatt, a tulajdoni szöveget természetesen szörzarmása és nevelése mellőzhetően következményének tekintette és önmagának tett szemrehányást annak kellő időlen fel nem ismerése miatt, hogy Alma szegény embernek nem való feleség, de mar a következő pillanatban megbánta a büns gondolatot és ha elképzelte, hogy mily magára hagyatva ill Alma otthon és mily epedve várja visszatérését, ilyenkor gyöngösdéz áradt el szívében és sietett haza, hogy bünbüno kedveskedéssel eláraszthassa.

Es így a fiatal életében a benső igazalom nem hiányozt, habár külső eseményekben szükkölködtek is. Sőt Alma, a ki évek óta a multságok es izgalom zürzavarában élt, előbbi társadalmi körét nem nélkülözötte és nem gondolkodhatott annyit, hogy unhatta volna magát. Mert telve volt kitünő szándékokkal, melyeket habár sohasem foganasított, de mégis mulattatták őt. — Így például, barmily nagy legyen is a kísértés, megakarták gátolni „rohmainak” ismétlődését, bevásárlásait pénzkészletének pontos kiszámítása alapján akarta eszökölni — oly gondolat, mely előtte csakugyan hősiesnek tünit fel — gyöngyöt el akarta adni, hogy azok vételezáról egy csinos egyenruhás szerencsét szerezzen, a ki az ajtonyitogató lett volna, és több hasonló gyakorlati tervvel foglalkozott.

— Daltársulat Aradon. Neumann Sámuel budapesti magyar-német daltársulata K m e t y k ó János színházi sörösornokában nyoloz előadásra kapott engedélyt a városi hatóságól. Az első előadás ma csütörtökön este tartatik meg, belepti díj nélkül. A daltestély kezdete 8 órakor.

— Iparigazolványt nyertek Aradon: Blaha Ede liszt-főzkeskedésre és Schuppán Mihály kötélgyártó-ipar gyakorlására. A r a d m e g y e j e n B o r o s s e b e s e n : Steiner

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

szegére bízzák, a nagyszerű és festői hegyi táj élreit megzavarták a nyaktörő ut kényelmetlenségei.

Silvertown hét- vagy nyolcezszáz sátorból deszka bódéból és czölöp-épitményből áll, melyek tizezer láányi magasságban a tenger szine felett egy meredek hegyoldalon terv és rendszer nélkül építvek. Fenyőerdők meredeznek a szakadékok hegyhatáron melyek mélyedéseiben a piszkos hó csak nyí középe felé olvad el és a gépházak és kohók hatalmas kéményeiből fekete füst tödül ki, mely derült napokon a nap fényét is felfogja.

Ejél nappal zeng a levegő az emberi tevékenység lármájától, a fűrészmalmok egyenletes zúgásától, a műhelyekből kiszálló sziporkától, a vasművek dörmöbölésétől és mindebbe belevegyül az álmós öszv-örök hajtásáinak kiabálása.

Haroldra zerve e kép rendkívül vonzó volt és attól sem rettent volna vissza, hogy évek során át e sivár hegyfalak közt fejtsen ki hasznos tevékenységét. De egy pillantás nejeire, meggyőzte őt e gondolat önzó voltáról. Ő, az előhaladott civilizáció virága, nem volt így kezdetleges létre alkotva és ellenállhatlanul tett rajta erőt a meggyőződés, hogy ily hosszas hasznos tevékenységre szerencsére nem lesz szükség. Alma nem kívánt a világtól egyebet, mint hogy őt mulattassa és viszonzással ő kész volt a világot mulattatni. Azon eszme, hogy munka és buzgó kötelességteljesítésből tartósabb boldogság fejlődhetik bizonyára sohasem ébredt fel fejcsékében.

Almának férje ezen gondolatairól esztelme sem volt. Sőt ellenkezőleg szerencsét kívánt magának, hogy e vadonban való élés hőbortorotvának kezdetül ő va ellenszöggült és ártatlanságában meg volt győződve, hogy az asszonyok mégis jóval okosabbak és előrelátóbbak, mint a férfiak. Egy czölöpös házban és olcsó szőnyegekkel a lábai alatt lakni, nem tartotta sokkal különbnek, mintha viszsztatérnek a legkezedtelegesebb életmódhoz, tollakat tüdölnek hajukba és sajtóközletgel ellaktak vadakkal táplálkoznak.

Harold szerencsére Silvertownban találkozott egy régi barátjával, James Holdennel. Vele tanult Freibergben és itt oly jó jövédelenre tett szert, hogy gondoskodhatott jövőjéről, a mennyiben hetenkint tekintélyes összeget tett be a bankba. Holden azon erős-ködött, hogy házcskáját, mely a padlótól a

tetőzetig angol újságokból kivágott képekkel volt beragratva, Vellingfordék rendelkezésére bocsátja és olyan kitünő házi gazda volt, hogy Alma a falak díszítése tekintetében tanusított rossz ízlését is megbocsátotta neki. Nehezebben volt neki megbocsátható az, hogy hosszszáru eszmatkát, két gyaptinget hordott és ebédnél ritkán volt rajta kabát.

Harrynak az volt szándéka, hogy megbiztatását, mely őt Silvertownba hozta, titokban tartja, hogy czélját annál jobban és biztosabban elérje; azonban meglepetésére az első ember, a ki megérkezte után meglátogatta, Mr. Cartwright, a „Maid of Athens” igazgatója volt, örömet fejezvéen ki, hogy meg ismerkedhetett vele és felajánlotta szolgálatát, ha a bányákat megtekinteni és a könyveket átvizsgálani akarja. Harry azonban csakhamar észrevette, hogy ez ember négy szemközt akar Holdennel beszélni és elhatározta, hogy ezt megakadályozza. Rögtön gyanította, hogy Holden van megbizva az érzék vizsgálatalával és így a bányák átlagos hozamáról kell tudnia felvilágosítást adni.

Wellingford a megérkezését követő regzelen az igazgató és két ir vezető kíséretében a főknába ment és az egész napot azzal töltötte, hogy a különböző erkekből érzőpróbbakat gyűjtött. Csodálkozva tapasztalta, hogy Mr. Cartwright a rendes szokás ellenére, mely szerint ily esetekben a bányaművek kedvező szinben tüntetendők fel, az összes ereket kiszakmányolta, ugy hogy a szemléltető csak a csupasz porphyrfalak meredeztek és ezért nagyon nehéz volt oly érzőpróbbakat gyűjteni, melyekből az átlagos némez fém tartalom megítélhető lett volna.

Egy helyen ellenben észrevette, hogy az aknanyilas mészkö-törmelékkel mesterségesen el van torlaszolja és midőn az embereknek meghagyta, hogy a törmelékét távolítsák el, tekintetükből határozottan látta, hogy ellenkező parancsuk van és hogy feladatának megoldása sokkal nehezebb lesz, mint azt eleinte vélte. A mint helyesen gyanította, a törmelékkel elfedett falak városesbarna dus érzőpróbbakat tartalmaztak, melynek tonnáiból, — Wellingford nézte szerint — legalábbis két-százötven vagy háromszáz nuzia ezüst volt nyerhető.

Hosszadalmas lenne elmondani a családok részleteit, melyeket az igazgató és pártja elkövettek, azon hiedelem terjesztése végett,

hogy a bánya szegény és dus szakmánya sohasem nyujt kiátást. Kétségtelemre vált, hogy Löwenthalnak szándéka volt az által az részvények árfolyamát lenyomni és ezzel kényszeríteni akarta ezek tulajdonosait, hogy nevétséges olcsó áron eladják a részvényeket, hogy azután ő maga összevásárolja és az ellenőrzést kezébe vegye.

Wellingford saját vizsgálódásai és Holden nyilatkozatai alapján azon meggyőződésre jutott, hogy a bányák havonkint százezer, sőt százevenezer dollár évi jövédelmét adnak, hogy a könyvekbe bevezetett adatok hamisak és hogy még legalább hat vagy nyolcz millió dollár jövédelme lehet számítani.

Felfegyverkezve e számadatokkal, mely mind a legpontosabb tudományos számításokon és vizsgálatokon alapultak, Wellingford fiatal nejevel visszatért Newyorkba és megbizóinak jelentést tett. A következmény az lett, hogy Mr. Cartwrightet — ellen észrevételeinek figyelembe vétele nélkül — állásától felmentették és Wellingford ajánlatára helyére Mr. Holden neveztek ki.

Wellingford ezen nasztjának köszönhető övedelemmel képes volt szerény házat csinonjan berendezni. Még a kínai porcellán és s limoges asztali edény sem, hiányozott és aisszaterte után egy hétre megjelent az Egyesült Államok bányászati újságának” első száma.

MASODIK KÖTET.

I.

A mézes hetek és Darwin.

Már a városba való visszatértük első hónapjában tapasztalta Alma, hogy a felső Broadway közönséges bérházában lakni nem oly kellemes, mint az ötdik avenue barna homokkőves oszlop-csarnokai megett; de feltette magában, hogy hősiesen viseli magát és nem áru el elégedetlenség. Öszintén zöve — a „szegénységét” ötezer dollár évi jövédelmével nem találta oly multságosnak, mint revalmélt, habár addig, míg kelengyeje út és divatos volt, nem volt oka a kétségbeesésre. Perze Alma nem volt arra nevelve, hogy valamely nehéz életfeladatot megoldjon és a cselédkérdés egészen boldoglatlaná tette.

Ha a szakácsné tiz perczel az ebéd előtt kijelentette, hogy a szolgálatot ott hagyja mert nincs szözka bérházakban főzni és eddig mindig tisztességes családnaknál szolgált,

Gálocsi N., Kontos János 40—40 kr.; Fiola Mihály, Szt.-Milas, N. N. N. Zboray János, Galsai N. 30—30 kr. Lászlófy Gyula 22 kr., G. A., M. M., Szabolczi László, Buzsáki Gyula, G. G., M. N., Roth Miklós, N. N., Jazsó Gyula, N. N., Sárdi Károly, Nyilassy Mátyas 20—20 kr. Homolai Béla, Bauer Gyula 10—10 kr.; Összesen: 170 frt 02 kr.

— Az aradi könyvnyomdászok egylete f. évi márczius 25-én d. e. 11 órakor az egyleti helyiségben r e n d k i v ü l i k ö z g y ü l e s t tart, melyre a t a g n a k e z e n n e l meghivatnak. Napirend: 1. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének hiteltesítése. 2. A szamvizsgáló-bizottság jelentése. 3. A bárendező-bizottság jelentése. 4. A vigalmi bizottság megválasztása. 5. Netal ni indítványok. Arad, 1887. márczius 22. R o o s z S o m a, elnök. V a g a c s Mihály, jegyző.

— Farkaskaland. Krassóvár Tódor és Sztónisán Simon udvoisi lakosoknak két drb. sertése elveszett. Nagy volt a bánatjuk utána, mert a két hizott jószág józú pecsenyét ígért. Keresték is sokáig, de hiába. Végre aztán kiltult, hogy a mai korban már a farkasok is szeretik a karmonádit. Farkas lábnyomok és a hátrahagyott csontok beszéltek csak a sikerült kalandról.

— Sulyos testi sértés. H o f f János szlatinai gyármunkás a mult napok egyikén heves szóváltást folytatva Szurly a Mak-szinál, midőn a csekélyebb sulyu argumentumokkal nem tudott érveinek diadalt szerezni, felkapott egy fejszét és arval vitás ellenfelét egy fejbe capacizálta, hogy azt rögtön elborította a vér. A sebet az orvos sulyosnak qualificálta, az áldozat pedig abban a közmondásuk keres vizsgálatát, hogy: „Szólj igazat, betörök a fejed.” Ez egyszer ugy történt.

— Grünfeld Alfréd márczius 28-ikén tartandó hangversenyére előjegyzett helyek mátol fogva ifj. Klein Mór könyvkereskedésében királtható.

— Csödök. S z t s Bálint makói lakos és U j l a k y testvérek mező-kováshazi cég ellen a csöd elrendeltetett.

— Gyujtogatás. S c h e r Zsigmond Pipapuzsai lakosuk egy szénakazalt ismeretlen tettes felgyujtotta, minek folytán az teljesen leégett. A kár 800 frt. Biztosítva volt. A tettest nyomozták.

— Tánccszöty. P a n k o t á n április hó 11-én a „Vademherzh” czimzett vendég-lőben a pankotai zenekar közreműködése mellett zártkörű táncvizigalom rendeztetik. Belepti díj személyenként 60 fr. Kezdeté 8 órakor.

— Czögbejegyzés. Az aradi kir. törvény-széknel E l i á s A d o l f és fia I z i d o r m.-pécskai terménykereskedő cég hivatalosan bejegyezvetett.

— Daltestély. Az aradi nyomdász-egylet dalköre legközelebb; két daltestélyt rendez. Az egyiket husztvért, a másikat az egylet alakulásának évforduló napján. Ezek előkészítése czéljából az elnökség ez uton is felkéri a dalkör tagjait, hogy a dalórákat rendezesebben és tömegesebben látogassák.

— Tolvajlás. L e o m e r s t Margis bokszei lakos öljából 9 drb. 66 frt értékű sertést loptak el. A tolvajt nyomozták.

— Csödmegeisztetés. K o v á c s István volt gyomai lakos ellen a csöd megszüntetett.

— Daltársulat Aradon. Neumann Sámuel budapesti magyar-német daltársulata K m e t y k ó János színházi sörösornokában nyoloz előadásra kapott engedélyt a városi hatóságól. Az első előadás ma csütörtökön este tartatik meg, belepti díj nélkül. A daltestély kezdete 8 órakor.

— Iparigazolványt nyertek Aradon: Blaha Ede liszt-főzkeskedésre és Schuppán Mihály kötélgyártó-ipar gyakorlására. A r a d m e g y e j e n B o r o s s e b e s e n : Steiner

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad, 1887. márczius hóban.

Arad

Samu szatocs-üzletre. Zimbrón: Willinger József cipész-ipar gyárlására. Békés megyében. Szarvason: Belopotóczy István oszmiadia-iparra. Hunyad megyében. Petrillán: Drágán Dumitru koremaiparra. Szászvároson: Tracher Ferenc kefékötő-iparra.

Hazánk és a főváros.

Időjárás. Hazánkban: Keleties, részben délies, helyenként erős szelekkel, a hőmérséklet nagyobb a légnomán nyugaton kelet felé. Az idő száraz, többnyire derült. Az idők jelleget alig egy napig tart meg, mire változó jellegű, jövőről enyhébb lesz, helyenként csapadékkal. Kikötés a jövő időre: Hazánkban: Nyugaton változó, enyhébb, keleten derűs idő várható, itt éjjel gyenge fagyval.

A királyi udvar Budapesten. A királyi pár a keddi napot esedékes visszavonultságban töltötte: a király őfelsége magánkihallgatást sem adott, csupán Kálnoky gróf külügyminisztert fogadta, a királyné viszont Tiszta Kálmán tét fogadást. A királyné őfelsége délelőtt hosszabb sétát tett a várkertben, melynek különösen a krisztinavárosi részt kedveli őfelsége, mint a hol a magas bástyafalak legjobban megvédik a kiráncsi szemek elől. Az általunk már említett és a Vilmos császár tiszteletére rendezett ebéd közben őfelsége a legszebb szavakban felköszöntötte mondot „benső barátja”, Németország királyának egészségére, amit a jelenlévők állva hallgattak meg. A felköszöntő után a zenekar a porosz himnust játszta. Ebéd után őfelsége húzamos ideig cserle-t tartott, megszólitván a jelenlévők mindegyikét, nevezetesen hosszabb beszélgetésbe bocsátkozván Reuss herceg német nagykövettel.

Harcz egy rabló vezérrel cím alatt a „Pester Lloyd”-nak a következőket jelentik Zimonyból a hó 20-ikáról: Sarkovics Gyukának Golubincében történt megölése a magyar, horvát és szerb rendőrség egy nagy kiterjedésű rablóbandáról nyert tudomást, mely a Bácskát és Szerémséget, sőt Slavonia és Szerbia egy részét is reméltben tartja. Sikerült azt is kikutatni, hogy a rablóbanda feje egy bizonyos Kotur, kinek eddig mindig sikerült megszöknie, miután többször a csendőrség és rendőrség kezébe került már. Midőn társait elfogták, Kotur és Tarics nevű társa levelet írtak az akkor Zimonyban tartózkodott törvényszéki elnökhöz, melyben azt írták, hogy Sarkovicsot ők ölték meg s az elfogottak ártatlanok. A mely levélnek azonban természetesen nem adtak hitelt, miután egy a golubinczei mint a többi gyilkosságokban többet vettek mindig részt, mint ketten. Kotur azt is írta a törvényszéki elnökhöz, hogy őt nem képes elfogni. Március 18-ikán Kotur Új-Karlóczra ment az ottani borbélyhoz, Maximovics István vendéglőjébe, a bort és pálinkát hoztatván, kényeztetette a vendéglős fiát, hogy vele igyék. Végül azt kérdezte, hogy a vendéglős fiaik közül melyiket szereti legjobban? Mert azt a hegyek közé viszi magával, ha nem fizet érte ezer farint váltásdíjat. A fenyegetették fejezert ragadták a rabló ellen, ki látva a veszedelmet, azt mondta, hogy csak tréfát. E közben odavetődött a közönség egyik is, kinek színtelen együtt kellett inni a rablóval. Időközben azonban sikerült a jegyzőnek megszökni és a csendőrséget értesíteni. A két emberből álló csendőrsőrtárat meg is jelent, mire a rabló revolverből rájuk akart löni, de ebben az egyik csendőr megakadályozta. Erre kétségbeesett harcz fejlődött ki a rabló és a csendőrök között késsel és szuronyal, miközben egy a csendőrvetést, mint a rabló több sebet kapott. Végre is sikerült a rablót megfogni, de sebei miatt azonnal elszállították nem lehetett. A mitrovitzi törvényszéknek szolgáltatták át.

Hol született Ipolyi? Az Ipolyi emléktábláról közölt híre két helyről is kapott a „Nemzet” levelet, melyben Ipolyi Arnold születésének megállapításával foglalkoznak a beklüldők. Mindkét levelet más helyet jelöl meg s így mindkét levelet közöljük minden megjegyzés nélkül. Az egyik levél így hangzik: A nagy emléktábla Ipolyi minden kétségen kívül Ipoly-Keszin született, amint ezt boldogult atyámfhoz, Révész Imrehez (kival Ipolyi évtizedeken át igen meghitt levelezésben állott) intézett. Zohoron, 1854. március 30-án kelt, jelenleg birtokomban lévő sajtó ez a levélnek következő pontja bizonyítja: „En hont születésű vagyok, Nógrád legelső határáról, Ipoly-Keszin.” Pápa, 1887. márc. 20. Révész Kálmán, ref. theologiai tanár. — A második levél így szól: „Téves Ipolyi összes életírásának hiedelmé, hogy az országos nevű tudós püspök Ipoly-Keszin született volna, miután az általam indítványozott emléktábla alkalmából meg szerzém Ipolyi keresztlevelét, ebből minden kétségen kívül nyilvánhozva, hogy ő sem Ipoly-Keszin, sem Darázsiban, de Hont megyében Disznós-on született, hanem igenis Ipoly-Keszin nemeskedett, miként maga is mondja végrendeletében. Ezen körülmény nehezíti az emléktábla versben írott feliratát.

Egy lovagias Spitzer. A nagy kiterjedésű Spitzer-család egyik férfitagja vasárnap egy kocsikára tett női becsületet mentett meg a budapesti Lipótvárosban. Az eset a következő: Friedmann Bernát ur, foglalkozására nézve szigorú orvos, a sok közül egy Kohn kisassnnyal folytatott gyöngéd viszonyt, mely azonban a kisasszony részéről záros határidőben felmondott. Ez bántotta a mi bernátunkat. Bosszút akart állani a csuffa tételért. Váci-körül L. emeleti lakásán, az udvar felől ablakban, a mely előtt sokan járnak el, collectív tavaszi virágállást rendezett ama Kohn kisasszonynak legragyogóbb keleti fantáziájához a virágos leveleiből melyeknek száma 220 darabba rug, továbbá a leánytól kapott szivartárczákból, hajfürtes-mékből és chaldusai betűkkel hímzett könyvjelzőkből. Az volt a szándéka, hogy a fenntebb érintett Kohn kisasszonyt a tárgyak által alaposan compromittálja. Találkozott azonban egy Spitzer az ifjabbak közül, ki megbotkolt a „scandalum”-on, ököre fogta a kezét, beütötte az ablakot és a kirakott tárgyakat összeszedte és megsemmisítette.

Eddig az úgy lovagias része; ezután következik azonban a — rendőri. A drága emlékeit megfosztott Friedmann ugyanis a rendőrségre szaladt és a lovagias Spitzer ellenében a szörnyű vádak egész légióját emelte, a magának megsértésétől és a jogtalan utalajlontástól kezdve, egészen a magánosok elleni erőszakig a büntető codex legremségesebb paragrafusain keresztül.

Rövid hírek. A népszínházban ma esztörtökön a „Királyfogás” Csiki G. és Kouti J. népszerű eredeti operettje huszaszszor került színre. Rövid öt hó alatt érte meg, ez eredeti műnél mindenestre örvendetes sikert. Ez indítja az igazgatóságot is arra, hogy az előadást a szerző jutalmára rendezze. — A kolozavári athletikai club vasárnap lakomával s lelkes toásokkal ülte meg elnöke, báró Jósika Lajos születésnapjának 80-ik évforduló napját. — A karánsebesi gr. Keleti püspök P. Popas János, legközelebb üli meg felszázados papsága jubileumát. — Nagyváradon megalakult a biharmegyei kultur-egylet bejárás köré s ennek javára estélyt rendezek, mely száz frtnál többet jövedelmezett. — A Felixfrüdben Nagyvárad mellett, a magyar államvasutak betegesgélyező alapja nagyobb házat épített az intézeti tagok használatára. — Üdvözlő távirat Nagy-Szebenből is ment Berlinbe Vilmos császárhoz, az ott élő németországi alattvalóktól; tegnap bankettet is rendeztek.

A nagy világ.

Vilmos császár jubileuma. Berlinből jelentik március 22-ikéről: Tegnap este a tanulók által rendezett fáklyásmenet, melyen az összes német egyetem és főiskola, mintegy 3000—4000 képviselője vett részt, a legfényesebben sikerült. A rendezők hosszú sorban, zászlókkal, a palota előtt foglaltak állást. A császári pár, a második földszinti ablaknál állva fogadta a nagyzerző tüntetését. A tanuló bizottság elnöke München, a császári ablak ele lovagolt és óriási lelkesedés s dörgő „Hoch!” kiáltások között ültette a császárt, a dícsőleges csatákban győzedelmes uralkodót, a hazának szerettét atyját, a német törzsek egyestőjét, az ország határainak megvédőjét és mint a világbéke megőrzőjét. A császár mindenféle meghajtotta magát, az erre elénekelt néphymnust a császár állva hallgatta végig. A fáklyásmenet alatt a császár folytonosan köszöntött. A birodalmi cancellár palotája előtt a fényes tüntetés ismétlődött. Bismarck Herbert és Rantzau gróf a menetet az ablaknál várták. A dörgő „Hoch!” kiáltásokra megnyiták a palota ablakait és a cancellár üdvözölte a tisztelt tőmeget. A törzkari épület előtt megújult a tüntetés hol a tömeg előtt keltette. A felállított sátrak előtti tőren az égből fáklyák omlócsapdátok és a „gaudeamus”-dal rázenítése mellett várták a szurokmájias egységét. — A jálvás menet tartama alatt a rendezők közül néhányat magához hívatott az agy császár és örömeinek és köszönetének adott kifejezést a tüntetésért. Igen örvend — ugymond a császár — ama szellemnek, mely a mi ifjúságot alont; sokat remél az academiái tanulólól, mert az idők és viszonyok komolyak. A császár a birodalmi gyűlés feloszlását is érintte, mint olyant, melyre csak kényszerűségből határozta el magát. Erre a császár a megjellett rendezőket egyenkint bemutatatta magának, tudakozódván azok születési helyéről, tanulmányairól, hogy hányad évesek, kikely mely egyesületnek tagja s illetőségéről. A császárné hasonlóság személyesen sajezte ki köszönetét. Dacára annak, hogy sazezreke menő közönség hullámzott az utcákon, a rend sehol sem zavartatott meg.

2.840.400 másodperc. Ennyit élt ez ideig Vilmos császár, kinek születésnapját most egész Európa, de még azon kívül is ünnepelek. Ez idő alatt 1080-szor újult meg a hold, 4668-szor volt vasárnap, 32,871-szer kelt fel a hajnali csillag, 788,905 óra telt el 47,334.240 perc és 2.840,054.400 másodperc merült az örökkévalóság tengerébe. Nem kevesebb, mint 72 uralkodót élt túl az agy Vilmos császár, még pedig 52 királyt, 8 császárt, 6 pápát és 6 szentet. Az Egyesült Államoknak pedig az ő lélete alatt 21 elnöke volt.

Velocipéd a választásoknál. A velocipéd egyre jobban hódít, eddig csak a sportmanek használták, majd alkalmazták a postánál, aztán a hadseregnél, most pedig választási célokra is felhasználják már Bécsben. A közegtanulási választásoknál ugyanis egész csapat velocipéd járta be az utcákat, a velocipéd hordárok és választási kortések széles táblákon és zászlókon hordozva körül a jelöltek neveit s felhívásokat, hogy a választók siessenek a választási urnákhoz. S így kétségkívül jó szolgálatot tettek a velocipédok az egyes jelölteknek.

Rövid hírek. Öngyilkos szerelmes. Argay Dénes győri magánzó, kedden reggel Bécsben szerencsétlen szerelem miatt agyonlőtte magát. Argay három év óta folytatott viszonyt Schilling Juliával egy győri kávé ujjával, ki Bécsbe is követte őt. Nem nyilván számára kiállítás, hogy kedvesével egyesülhet, Argay öngyilkos lett. — Rudolf trónörökös Berlinben az osztrák-magyar segélyegylet küldöttségét is fogadta s hosszabban társalgott az egyes tagokkal. — A portugali trónörökös neje tegnap flugyermeket szült. — Gróf Münster párisi német nagykövet hétfőn Vilmos császár születésnapja alkalmából estélyt adott, melyen jelen voltak az összes francia miniszterek, a képviselőház és senatus elnökei és a diplomaciai testület tagjai. — Durand et Durand ezimmal a párisi Palais Royal-zsinházban Ordonneau és Valbréque ur vaudevillejét adták elő, oly nagy sikerrel, minőre már rég nem volt példa. — „Halál az árulóknak!” San Maro (Foggia tartomány) városkában egy, öt tagból álló családot találtak meggyilkolva. Egy papapirszelést is volt írva: „Halál az árulóknak!” Gravinák (egy nevezett család) azzal gyanúsították, hogy néhány, náluk rejtőzködő szocialistát feljelentettek a rendőrségnek. — Az öröklő király tiszteletére jövő vasárnap neve napján, katonai pa-

rádét rendeznek: a szerencsétlen király állapota változatlan. — Az orosz dalok most nagyon divatosak Párisban, az estélyeken mindig másoron vannak.

KÖZGAZDASÁG.

A szent-anna-kisjenői vasút.
(Baross miniszter egy aradmegyei vasutér)

Baross Gábor közlekedésügyi miniszter, a Szent-Annáról Kisjenőig vezetendő helyi érdekvérendélyezésére vonatkozó felhatalmazás tárgyában benyújtott törvényjavaslathoz, a következő indokolást nyújtotta be: Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársasága, szabályszerűleg kinyert előmunkálati engedély alapján egy arad-borossebes-butyini fővonalnak Szt. Anna állomásból kiindul és Simándon át Kétegyháza-kisjenői szárnyvonalnak Kisjenő végállomásig vezetendő helyiérdekvérendélyezésére vonatkozó törvényjavaslathoz, az előírt műszaki műveletek előterjesztése mellett a kérdéses összekötő vonal építésére és zletére n. ér. december havában az engedély kiadását kérelmezte.

Az előterjesztett műszaki műveletek az eszközölt megrésztés alapján megfelelőnek találván, azok alapján az összekötő vonal közigazgatási bejárása f. évi február hó 7. és 8-án foganatosított, mely alkalommal a szükséges építési intézkedésekre nézve is egyetértő és megfelelő megállapodások jövére, a vasut engedélyezési feltételeinek megállapítása iránt a további tárgyalások most már megindíthatók.

Ezen tárgyalások megindítását megelőzően előterjesztett igényelt azonban azon kérdés, vajjon, tekintettel az aradkörvölgyi vasutra nézve kiadott s az 1875. évi XLIV. t.-cz. által beczikkelyezett engedélykönyv 1. §-nak azon határozatára, mely szerint a kormány felhatalmazással bír az aradborosjenői vonalnak folytatására Jászahelyig — esetleg a fővonalból kiágazó kisebb szárnyvonalnak építésére az engedélyt az engedélyezőknek hasonló feltételek alatt szintén megadói. — s kérdésben forgó vonal a kormány által sajtó hatáskörében engedélyezhető-e egy sem?

Miután a tervezett Szt. Anna-kisjenői vonal az aradkörvölgyi vasut (most aradi és csanádi egyesült vasut) arad-borosjenői fővonalnak Szt. Anna állomásból indul ki, kétséget nem szenved, hogy az idézett engedélykönyvben nyert felhatalmazás alapján a kormány feljogosítva érezhetné magát e szárnyvonalnak engedélyezésére, ha az nem csatlakozna egy már üzletben levő, — bár ugyanazon vasutársaság birtokát képező más vasutvonalhoz t. i. a kétegyháza-kisjenői helyi érdekvérendélyezéshez s ekként összekötő vonalat nem képezne, melynek mint ilyennek engedélyezése a későbbi keletű 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-ának ideigő határozatát sőt szerint alkalmazva, a törvényhozást illeti meg.

A vasut engedélyezése iránt emnélfogva, habár ezen összekötő vonal semminemű formajelöltséggel nem bír, hanem tisztán a helyi érdekek szolgálatára lesz hivatva, — a törvény szószerinti alkalmazása alapján, a törvényhozáshoz léven előterjesztés teendő, ne hogy az engedélyt kéro vasutársaság a vonal kiépítésének mielőbbi megindításában az engedélykönyvi törvényhozási tárgyalása következtében nagyobb idővesztéséget szenvedjen — mi mellett még az is megtörténhetne, hogy az engedélyezési feltételek megállapítása a törvényhozási előterjesztés előkészítése és tárgyalása hosszabb időt venne igénybe, hogyse, a benyújtandó engedélyezési törvényjavaslathoz törvényerő emelését meg a jelen állásában biztosan kiállítás lehetne venni; mindezeknek figyelembe vételénél a kormány összekötő vonalnak engedélyezésére — az engedélyezési feltételek utólagos bejelentésének kötelezettsége mellett a törvényhozástól felhatalmazás eszközöltesek ki, mely eljárás különben hasonló esetekben még azon okból is célszerűbbnek látszik, mert az engedélykönyvi beczikkelyezés esetén, annak idővel szükségesnek mutatózó minden, még oly csekély jelentőségű módosítása is csak törvényhozási uton eszközölhető.

Midőn az irányban előkészített törvényjavaslathoz a t. képviselőháznak tisztelettel bemutatnám, még a következőkre kérem fel a t. képviselőház figyelmét: A tervezett összekötő vonal építésébe hossza az engedélyt kéro vasutársaság által 22.165 km-el, tényleges építési költsége pedig a forgalmi eszközök nélkül, de hat havi építési időtartamra számított időközi kamatokkal együtt 382.416 frt 25 krral, vagyis kilométerenkint 17,253 frt 15 krral, tehát elég mértékben vétehető fel. Közbeneső állomás az egész vonalon csak egy tervezetetik Edelspacher- és Csernovits-Simánd községek mellett.

A vasutépítési költségekhez Aradmegye közönsége, a közmunka elap terhére 30.000 frttal. Edelspacher- és Csernovits-Simánd községek pedig sajátjukból 20.000 frttal a földperdu járulának hozzá, a további költségcsökkentéséért pedig a vasutársaság saját erejéből szerze be, s illetoleg a régi vonalok tökének közel 1 millió frtra rugó készpénzmaradványokból fedezzi.

A vasut mielőbbi kiépítése egyaránt fontos az engedélyt kéro vasutársaságra és Aradmegyének a vasut által átszelendő vidékére nézve, mert míg a vasutársaság ezen összekötőtől várja az eddig üzleti hiánnyal küzdő kétegyháza-kisjenői vonalának jövedelmézővé tételét, addig Aradmegye közönsége ezen összekötő vonal segítségével végre azon helyzetbe jutand, hogy Kisjenő és vidékének az év legnagyobb részében járhatlan közlekedési útjait a kőanyagoknak olcsó beszerzése és szállíthatósága folytán jó karba helyezheti. Végre az sem kicsinyelődő előny, hogy

Kisjenő és vidéke a megye központjával, Araddal részint közvetlen, részint pedig közelebbi összeköttetést nyer.

A m. k. államvasutak érdekei az összekötő vonal kiépítése által csak annyiban érintettek, hogy a Körös mentéről jövő s Békés vármegyébe vagy tovább feladásra kerülő fa és köszállítmányok ontan nem fognak Aradon át szállíthatni. hanem Szt. Anna Kisjenőn át irányíthatnak majd Kétegyháza, azonban az ezen forgalom eltereléséből a m. kir. államvasutak arad-kétegyházi 41 km-ter hossz-szu vonalra háromalható vesztéségg sokkal csekélyebb, hogysem e miatt a kö és fában szükölköző Csanád, Békés, Csongrád stb. vármegyék, ugyszintén Aradvármegyének illeto vidékét a reajok nézve előnyös vasuti összeköttetéstől elütni indokoltnak mutatkoznék.

Az előadottak alapján tisztelettel kérem a t. képviselőházat, miszerint az előterjesztett törvényjavaslathoz elfogadnı méltóztatassék.

Vegyes közlemények.

A magyar államvasutak 11-edik heti bevételének kimutatása: 1887. március 12—18-ig utasok száma 96.250, árúk 120.324 tonna, bevétel 58.155 frt. 1886. hasonló szakában 58.600 frt. ez idén több 3445 frttal: 1887. január 1—márc. 18-ig: utasok száma 1.044.287, árúk 1.243.317 tonna, bevétel 6.108.764 frt, 1886. hasonló szakában 6.127.844 frt. ez idén kevesebb 19.080 forinttal.

Szösszet.

(Március 23.)
(B.) Készaru nagyban 25.50—25.75, kis-sinyhen 26.25 hordó nélkül, per 100 liter %.

Budapesti gabunatórszede.

(Március 23.)
Nagymenyiségű kínálat mellett, jó vétel, kedv. árak szilárdak, 20.000 mm. forgalom. Tavaszi buza 9.05—9.06, őszi buza 8.35—37 tengeri május—júniusra 6.04—6.06, őszi zab 6.20—6.25, káposzta-repeze 11.25—11.37.

Sertéskereskedelmi oszarnok.

Budapest-Kőbányán. — Kőbánya, március 22. Az üzlet élénk Magyar usásgi óreg, nehéz 47—48 frtig, fiatal nehéz 50—51 forintig, magyar usásgi fiatal közép 49—50.50 frtig, magyar usásgi fiatal könnyű 48—49 forintig, közönséges szedett nehéz 47—48 frtig, magyar szedett közép 46—48 frtig, magyar szedett könnyű 44—46 frtig, Szerbiai átmeneti nehéz 47—48.50 frt, szerb. átmeneti közép 43—45 frtig, szerb. átmeneti könnyű 43—45 frtig, Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adtak át, bevón s páronként 3 arany van fejeben megterítettnek — Sertes-létszám: március 20-án volt készlet 79.304 db, március 21-iken felhajtott 291 darab elszállított 1544 db, márc. 21-én, maradt készletben 78.551 db, sertés.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi március 23-án.

Magyar aranyárjádék 6 sz.	102.60
Magyar aranyárjádék 4 sz.	82.55
Magyar papírjádék 6 sz.	150.25
Magyar vasuti kölcsön	98.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	124.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	105.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	104.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.—
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104.—
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	104.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	104.—
Magyar szőlődezmaváltási kötvény	99.25
Magyar nyeregemény-sorsjegy-kölcsön	120.50
Tiszazabályozási és szegedi sorsjegy	123.—
Osztrák járadék papírban	81.2
Osztrák járadék ezüsten	82.—
Osztrák járadék aranyban	113.25
1880-iki osztrák állam-sorsjegy	133.—
Osztrák-magyar bankrészesvény	851.—
Magyar hitelbankrészesvény	297.—
Osztrák hitelbankrészesvény	288.40
Est. és kir. arany	5.98
Exst. i.	—
20 frankos arany (Napoleon'or)	10.09
Német birodalmi márká	62.65
London	127.75
20 markos arany	12.51

IDEGENEK NEVSORA.

(Március 23.)
Fehérkereszt-szálló Schönfeld N. br. Marsztig N., Baron David, keresk., London. Abels M. keresk., Bécs. Bauer K. keresk., Bpest. Hundelhuber F., keresk., Neuenburg. Barmet H. keresk., London. Wiener M. keresk., Bpest. Reszner R., Zukermann S., Hoffman N., keresk., Bpest. Fischer Auer M., Burger R., utazó, Bpest.
Tücherer-szálló Jakabó Béla, br. Bpest. Gyulay K. pénzügyőri főbiztos, Bpest. Stuchlik G., pénzügyőri felügyelő, Bpest. Frei Gyula, gyáros, Bécs. Stern József, hivatalnok, Bpest. Soltész Dező, kereskedő, Bécs.
Nádor-szálló Szondy Imre, jelkész, Kis-Pereg, Somogyi Gyula, szolgabíró, Kis-Pereg. Dietrich, szolgabíró, Debreczen. Dr. Lovy N. és neje, orvos, B. Csaba. Koszka Sándor, jegyző, Burány. Ungvári Ambrus, jegyző, Kétegyháza. Barkó János, jegyző, Borosjenő. Horváth Béla, postamester, Világos. Farago Gyula, tisztartó, Mácsa. Ifj. Adler Ignác, keresk., Világos. Klein N., keresk., B. Csaba. Krausz József, utazó, Bécs.
Aranykulcs-szálló Róth N. né. keresk., Gyulicza. Leopold Ignác, keresk., Győr. Rosenthal N., keresk., Kőröscsáza. Teuer N., keresk., Kőröscsáza. Kohn E., kereskedő, Arad. Schlesinger N., bérlo, Kovaszinez. Angylik N., jelkész, Kovaszinez.
Három király-szálló. Lele István, jegyző, gris. Dénes István, jegyző, Kujad. Opre János, tanító, Mácsa. Wenig Samuel, bérlo, Torna.

KIS LOTTO.

Brün, február 23.
16. 57. 14. 53. 64.

Jófékonyezési előadás.

Arad városi színház.
Polyó szám 173. 32-ik bérletszűnet.

Csütörtöl, 1887. március 24-én:
Mükedvelő urak és hölgyek közreműködése mellett, előképek és szöbrok bemutatásával, hangversenyvel és szindarabbal egybtöve.

**Műsor. Első szakasz:
A festő műterme.**

(Rendezı: Krecsányi Ignác.)
Romeo, Julia és a remete: Lusztig Janka ur-hölgy, Spilka Antal és Millig József urak.
Mefiogo (roccoco kép): Lambarger Lajosné urnő, dr. Takács Sándor ur, és Krecsányi Veronka.
A mézes hetek: Virágh Lajosné urnő, dr. Oláh Elemér ur.
Stuart Mária a festő-eset alatt: Ifj. Kristóry Jánosné urnő.
Tavas: Hauptvogel Luiza ur-hölgy.
Czigány leány: Kövér Mártha ur-hölgy.
A kis szobacziósz: Baros Boriska ur-hölgy.
Virágjósolat: Tagányi Hajnalka ur-hölgy.
Aranyfölkötő: Mittelmann Bódogné urnő.
Cserkeszud: Agoston Örnagyné urnő.
Elnökök csere: Stejnizka Emanuel ur.
A siesta: dr. Káldob János ur.
Posta: márvány Lukácsy Sarolta ur-hölgy.
Távirad: a szöbök Lukácsy Lenke ur-hölgy.
Márvány szöbörök: Rosenthal Irén és Vassárhelyi Margit ur-hölgyek.

Ezt követi: „A hősök lelke” Loonhardtöl. „Vadászud” Asthofföl. Enekli az aradi dalkör.

**Második szakasz:
A pezsgőző társaság.**

(Rendező: Krecsányi Ignác.)
Andrényi Gusztávné urnő, Görbitz alezredesné urnő, Halaványa szászadoni grófnő, Jakabffy Lajosné urnő, Onca Miklósné urnő, Sonnenfeld Károlyné urnő, Gruber Marika ur-hölgy, Inkey Vilma ur-hölgy, dr. Bonts Gyula ur, Green Nándor ur, Gruber Géza ur, Györfy Dező ur, Kertay Ele ur, báró Mandorf Géza, Spilka Antal ur, Takácsy Sándor ur.

**Harmadik szakasz:
A HÁZI KERESZT.**

Vigjáték 1 felvonásban, Irta: Melleville. Frazsiából fordította: Vezery Odón. (Rendező: Krecsányi Ignác.)
Személyek: Lorren Adél, fiatal özvegy Antalfi Janka ur-hölgy. Nordrose báró Farkass Gyula ur. Emmeline, Nordrose leánya Vassárhelyi Lenke ur-hölgy. Fovvel Emil Spilka Antal ur. Inas Hász Kálmán ur.

A rózsakirálynő megkoszorúzása.

Jelenet a magyar népdalból. (Rendező: Krecsányi Ignác.)

A rózsakirálynő: Andrényi Jenny ur-hölgy. Br. Bánhidy Antalné, Gróf Breda főhadnagyné, Blau Antalné, Gutsjahr Mihályné, Lukács Gyuláné, Mittelmann Bódogné urnők. Baross Boriska, Baross Mariska, Benedek Eiel, ka, Elek Juliska, Halmy Etelka, Halmy Ilona, Hász Hermin, Hász Ilona, Janki Klára, Kórosi Zsófi, Kunec Ágnes, Kunec Ilona, Kertay Ilona, Lukács Lenke, Paguba Hortensia, Pohl Etelka, Rónay Dóra, Rónay Emilia, Tagányi Hajnalka, Br. Vasmer Hajnalka, Vassárhelyi Lenke, Vassárhelyi Margit, Verbois Emilia ur-hölgyek. Apor Gyula, Baross Ferenc, Bartos Gyula, Buding Károly, Buja Sándor, Dániel Endre, Dold István, Dr. Farkass Gyula, Friebeisz Miklós, Green Nándor, Gruber Géza, Hász Kálmán, Jakabffy Dező, Krausz Bruno, Kovács Vincez, Dr. Lévy József, Millig József, Millig Matyas, Miklóssy István, Michelöz Gyula, Br. Mandorf Géza, Neiszter Antal, Dr. Oláh Elemér, Pálmay György, Paizs Gábor, Ifj. Rónay János, Sebestyén Emil, Sármezey Endre, Schartner Sándor, Spilka Antal, Széchy Ákos, Dr. Takácsy Sándor, Urhgyi Lajos, Vuja György urak.

Kezdeté 7, vége 9 órakor.

Helyárak: Alsó és közép kettőspályó 12 frt, alsó és középpályó 7 frt — kr., felső kettőspályó 7 frt, felső pályó 4 frt, 50 kr., elsőrendű támlászek 2 frt, másodrendű támlászek 1 frt 50 kr., harmadrendű támlászek 1 frt 20 kr., elsőemeleti erkélyűes az első sorban 2 frt, másodrendű elsőemeleti erkélyűes 1 frt 50 kr., harmademeleti erkélyűes az első sorban 1 frt 20 kr., másodemeleti erkélyűes az első sorban 80 kr., másodemeleti erkélyűes az első sorban 50 kr., harmademeleti erkélyűes az első sorban 50 kr., tőbbi oldal- és középpályások 40 kr., karzat 30 kr.

Holnap, pénteken, bérletfolyamban:
A pök és a szegedi menyecske.
Eredeti népszimni.

Közlekedés.

	ind.	Aradól	érk.
Csabai vegyesvonat	regg. 6.20	este 6.28	
Budapesti személyvonat	d. u. 12.31	regg. 5.45	
	este 9.17	d. u. 4.10	
Erdélyi vegyesvonat	d. u. 4.30	d. e. 8.42	
személyvonat	regg. 6.—	d. e. 11.39	
Temesvári vegyesvonat	regg. 6.05	d. e. 9.27	
	d. u. 5.48	este 8.17	
Borossebesi vonat	regg. 6.25	regg. 9.20	
	d. u. 4.25	este 7.18	

PROBST KÁROLY és TÁRSAI ARAD.

Mély tisztelettel jelentjük a nagyérdemű közönségnek összes **ujdonságaink megérkezését.** Rendkívül nagy választék kitűnő bel- és külföldi

DIVATKELMEKBEN

igen jutányos árakban.

Confectio raktárunk dusan van ellátva a legújabb szabásu jaquettek, mantlettek és hosszú köpe yeket.

Férfi-ujdonságokat különleges izlésben hozattunk.

Menyasszonyi kelengyék kiállításához egész új minták érkeztek, erre vonatkozó rendeléseket a legdusabb kivételben 14 nap alatt teljesíthetünk kitűnő munkaerők közreműködésével.

Legjobb minőségű vászon- és asztalneműek

gyári raktárunk Oberleithner és fiaitól M.-Schönbergben, új szállítással és dus választékkal lett minden irányban ellátva, ugyszinte valódi Schroll Benedek és fiai kitűnő chiffonjai gyári áron árusíttatnak. Gyári raktár kizárólag nálunk van **SZEPESI ASZTALNEMŰKÉKBEN**, melyek szinte gyári áron árusíttatnak.

Női szabóságunk, mely egy **legelső rendű bécsi szabás** vezetése alatt áll, azon kellemes biztosítékot nyújtja nekünk, hogy igen becses megrendelések öltözékekre és felöltőkre kitűnő szabás és új divat szerint sikerülten lesznek készítve.

Nagyrabecsült pártfogást kérve ajánljuk magunkat

mély tisztelettel:

233-3*

Minták és tervezetek kívánatra szolgáltatnak.

Probst Károly és Társai.

Kitűnő női szabóság és confectio.

Ara-kelengyék nagy választékban.

A legjobb vászon- és chiffon gyári áron.

4591-1887.

31/v.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Arad szab. kir. város 1886. évről vonatkozó zárszámadásos vagyoni leltára, a város cselekvő és szenvedő vagyoni állásáról készített kimutatás, az anyag-számadási kivonat, f. évi márcziushó 22-től 15 napig a tanácssteremben közszemlére kitéve van, szabadságán állván azokat minden adózó polgárnak megtekinteni és észrevételeit f. évi április 13-án tartandó városi közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a tanácshoz beterjeszteni.

Aradon, 1887. márcziushó 19-én.

A városi tanács.

Valódi angol

lovaglő-nyergek,

s hozzávaló eszközök úgy mint **kantár** (dupla és szimpla) **kengyelvas**, **sabla**, **nyereg**, leszorító gurtai, kengyelvas. 17-34.150

Angol nyereg szappan.
Lovaglő eszközök és hajtó ostorok.
Lüttichi vadászfegyverek, revolverek és vadászati kellekek nagyraktára

ERNYEI GYULÁ-nál.

VÁSZON, CHIFFON,

Calico, Nankin.

ASZTAL- s ÁGYNEMŰ.

Matracz, paplan,

zsebkendők,

selyem- és mosókendők.

Itt a tavasz!

Olcsó árak.

A „Sziléziaihoz.”

Ruhaszövetek,

fekete terno és cachemir.

oxford,

SEPHIR, CRETON,

battist.

Mosó-kelmék,

stb. stb.

KRAUSE KÁROLY

Férfi-, női- és gyermek-ingek,

alsó-nadrágok,

HARISNYAK,

GALLÉROK

és

nyakravalók,

nap- és eső-ernyők.

SZALLAGOK,

kötőpamutok,

varró- és kötő-

czérnák,

GOMBOK

és mindennemű

szabó-kellekek.

210-4-6

ARAD,
főter, kolostor-épületben.

Alapított 1869. Tavaszi és Alapított 1869.

nyári árak

legelőnyösebb bevásárlása

Obetkó Kálmán

üzletében

Aradon, főter 39. sz. a.

Kalapok nemezéből fiúknak kr. 70, 80, frt 1, 1.20. Uraknak igen csinos kalap kapható frt 1.20, 1.50, 1.80.

Sapkák fiúknak és uraknak kr. 40, 60, 80, frt 1, 1.20.

Szalmakalapok férfiaknak és hölgyeknek igen nagy választékban.

Ingek színes és fehér igen jó készülettűk gallérral és a nélkül uraknak frt 1.20, 1.50, 2.50.

Munkás ingek, színes igen erős kr. 70, 80, frt 1.

Flu ingek hasonló arányban.

Lábravalók, magyar és német szabás frt 1.25, 1.60.

Gallér férfiaknak, legdivatosabb formák 6 darab frt 1, 1.10, 1.20.

Kézlelők férfiaknak, párja kr. 30, 35, 40

Nyakkendők, kész eszokrok igen nagy választékban, kész eszokrok szövetből 10, 15. Selyemből 25 krtól fölfele.

Zsebkendők, pamutból fehér és színes, széllel 6 darab kr. 50, 60.

Vászon zsebkendők 5 darab frt 1.50-4.

Napernyők pamutból, kisebbek kr. 60, 80, nagyobbak frt 1, 2.50.

Selyem és atlasz napernyők frt 2, 2.50 3 egész finom Surrach és divatos selyem en tont cas napernyők 90 krtól 2 frt 50 krig. frt 4-5.

Esőernyők pamutból kr. 80, frt 1, 1.20. Clottból frt 1.40, 1.80, gyapjuszövetből frt 2.50-tól felfelé.

Selyem esőernyők frt 3.75, 4, 5, 8.

Esőköpenyek mintázott gummi szövetből bárony színen hölgyeknek. frt 9, 10.

Esőköpenyek keresztbe szövött gummi, bőven lovaglás és vadászathoz alkalmas frt 8.50, 9.50 15., megrendeléseknél a köpeny ható hosszmeretke szükséges.

Női lábbelik magas szárral, rugannyal, lakkos, sima frt 8, 8.50, 4.

Póstai rendelmények azonnal teljesíttetnek. 216-3*

Női félezcipők frt 2, 2.50, 3.

Női comotcipők közönséges bőr vagy szövet kr. 90, frt 1, 1.50, finomabb frt 2, 2.25.

Nagy választékú női lábbelik kezyu, zerge és erősebb bőrből frt 3.50-5-ig.

Gyermek lábbelik a legkisebb koruktól 14 évesig, különös gondal kiállítva.

Férfi lábbelik, kitűnő készülettűk fénymázos bőr frt 3.20, 4.50, 5.50.

Férfi lábbelik kezyübör, lak, vagy orosz lak frt 5.75, 6.50.

Harisnyák és egyéb kötött és szövött árak. kiváló jó minőségű gyermekharisnyák közönséges és terden felüli, a korhoz és minőséghez képest kr. 15-50-ig.

Női és férfi harisnyák kr 20-1 frt 20-ig

Alsóingek, az ugynevezett izzadság szárítók, egy színi és csikos, 70 krtól 1 frt. Dr. Jäger-féle alsó ingek és nadrágok.

Háztartási készletek. Evő kanalak és egyéb készlet alpaca és ezüstölt alpaca chinai ezüztől. 20 évi jótállást mellett. Legújabb Thioérez evő-készlet, kanál kés és villa.

Tálcák pléh, fa és alpacából.

Kávé főzők felöntő és foraló készülékek.

Theafőző bouloir és samovarok, britania kannák.

Gyertyatartók réz bronco és alpaca öntvényből.

Madár-kalitkák festett fa és ezüztől fából, hasonlóak asztallal. Thea és virág asztallal. Mindezekről külön árjegyzék létezik.

Gyermek bölcső-kosarak hinta aljjal frt 2.50, 3.

Gyermekkoscsik vas kerékekkel, esernyővel frt 5.50, 6, finomabbak 5 ftről 15-ig.

Ablakredők fából szöve fehér és festett négyzetméterenként 90 kr., 1 frt, finomabb minőség frt 1.20-tól 1.60-ig.

Ablakjalonc egymás felett függő deszkából, melyek fel s le húzhatók félig és egészen elzárhatók négyzetméterje 3 frt.

Az egészség fentartására, vízszűrő készülékek, melyek a vízből minden nyálkasságot s alakot kivonnak és az embert gyomor s belhajtókat megóvják. Naponként 15 literre frt 1.65, 25 literre. frt 2.80, 40 literre, frt 4.50, 60 literre, frt 6.50.

Szódavíz-készítő gépek frt 6.50-tól felfele.

Mindennemű chirurgical készletek. melyekről külön árjegyzék létezik.

Utazó kézi és nagyobb kufferek, uti kosarak, táskák.

Kerti székek lécezve, vasráfokkal bükk-fából, darabja frt 1.20. Ehdőlőbe való fényezett székek lécezve, 6 darab frt 13.50.

Bécsi hölgypor.

Teljesen ártalmatlan, a legkellemezebb arczpor, a bőre láthatatlan hatással van, s nagy takaró képessége által tünik ki. Egy doboz bécsi hölgypor ára 50 kr. — Fehér, róza, vagy barnáknak sárga színben. Posta-osomagolás külön számítatik. (6 doboz 2 frt 50 kr.)

Börglycerin-szappan.

Folyékony, — szeplő, napégés, májfoltok, pattanások, vörös érdes és felpattogzott bőr ellen a legjobb bizonyult. Egy üveg börglycerin-szappan ára 65 kr., — postán 85 krajczár. (6 üveg 3 frt 25 kr.) Szétküldés naponként, készpénzfizetés vagy posta utánvét mellett.

BAYER HUGO,

a „római császárhoz” czimzett gyógyszerára,

Bécs, Stadt Wollzeile Nr. 13.

Raktára mindenfélé toillettezikknek.

Raktár Aradon: 131-6.12

ELIAS ARMIN ur illatszerekkereskedésében.

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállítású kiállított verseny és kivitelképességért, nagyban termelés és fontos javításért.

A kellemetlen idők alkalmával igen gyakoriak azon meghűlések, melyeknek nátha lesz a következtése.

A náthát többnyire nem is tartják betegségeknek; sőt felőle azon tréfás nézet van elterjedve, hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem gyógyítják.

Azonban mindkét nézet téves. — Először is a nátha gyakran kiállhatatlan fejfájással, étvágytalansággal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb formája az, a mely a taktériák erős löbájában és azok túlságos elválasztásában nyilvánkozik. — Azonkívül gyakran alapját képezi, ugy a rheumatismusnak, mint különösen tüdőbajoknak is. E szerint a nátha gyógyítását különös figyelmünkre kell méltatnunk, és semmi esetre sem kell hagyni azt elhatalmasodni. — Ezt annyival is könnyebben megtehetjük, mert a dr. Hager által kitalált gyógyszer oly biztos, hogy 1 doboz dr. Hager-féle nátha labdacok elfogyasztása után a nátha biztosan elmúlik.

Azért minden oly esetben, midőn esti meghűlés után fejünk fájni kezd, étvágyunk elmult, vagy torokunk száraz és érezzük a nátha előjeleit, azonnal vegyünk dr. Hager nátha elleni labdacsoiból, és annak bevétele után minden bujtól megszabadulunk.

Sőt ha bármely meghűlés után azonnal beveszük a labdacsokat, az abból eredhető minden bajnak elejét vettük.

Emlékeztetbe hozom még, hogy a dr. Voat által Frankfúrtól oly nagy hirre hozott „Katarhus labdacok” csakis a dr. Hager-féle labdacok utánzatai, s mint minden utánzat természetesen az eredetivel nem mérközhetik.

Ezen a meghűlés káros következményei ellen oly biztos hatású labdacok kaphatók Aradon:

Rozsnyay Mátyás

Szentháromsághoz” czim. gyógyszerárában.

Egy doboz ára 1 frt o. e.